

Şükri BALCIOĞLU
Sahibi ve Başmuharriri

Gazeteye ait yazılar Neşriyat
Üduru adına gönderilmelidir

İlanların her keşmesinden
kuruş alınır ücret peşindir

YENİGÜN

Abone: Yıllığı: 5 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon: 1.46 — P. K. 24

HERGÜN AKŞAMLARI ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESIS TARİHİ 1928 YIL 11 SAYI 2328 — A RES: YENİGÜN ANTAKYA

Müsterih Ol Ebedî Şef !

Türk Milleti Millî Şef'in Emrinde, ve Senin Yolunda tek bir kalp, tek bir iman ve sarsılmaz bir inanla Mükaddes Emanetinin ebedî bekçisidir.

Yaslı değiliz

Bundan tam 365 gün evvel bir cihan yıkılmış, 20 milyon Türkle beraber bütün dünya sonsuz ve tesellisiz bir acıya uğramış, Türk milleti ebedî yaratıcısını, insanlık en büyük evlâdını, medeniyet kendisine yol gösteren güneşini kaybetmişti.

Tanrının güneşi hiçbir yurdu onun kadar ısıtamamış, hiçbir devir onun devri kadar muhitini "tura boğmamış, tarihin hiçbir safhası onun gibi bir dâhi, bir kumandan, bir kurtarıcı ve bir yaratıcı kaydetmemiştir.

İhtiyar tarih yarın belki daha birçok büyük adamları unutup edeceğimiz, büyük inkılâplara sahne olacak, fakat hiçbir zaman onun ayarında bir inkılâh onun yarattığı muazzam inkılâplara benzeyen harikaları göremeyecektir.

Bugün birinci yıldönümü gördüğümüz bu acı, Atatürk'ün kendisinden daha küçük değildir. Teessürümüz sonsuzdur, tesellimiz yoktur fakat meyus değiliz, matem tutmuyoruz.

Matem tutmuyoruz Çünkü Atatürk ölmemiş. O sadece yerini değiştirmiş, tahtını milletlerin en asil ve en ulusu olan Türk milletinin kalbinde kurarak dünyeye kadar hiç bir faninin ulaşamayacağı bir dâhiye nasip olmıyan ebedî mevkiine yerleşmiştir.

O; bizim vicdanımızda, kalbimizde, varlığımızda bizimle beraber yaşıyor. Ebediyete kadar yaşayacaktır.

Yaslı değiliz

Çünkü onun fani vücudunu kaybettiğimiz gün bizi önünün göğsüne dayadık ve Ebedî Şefin varlığını, Millî Şefin benliğini bulduk, matemimizi ortadan gömdük.

Yaslı değiliz

Çünkü Atatürkten başka ölümlü gibi bir dâhi doğmadı asil bir milletin bahthâncuklarıdır: O Türk milleti kendisine ebediyet mev-

Atatürk ve Lâiklik

Ebedî Şefimiz Atatürk'ün milletinden ebediyen ayrıldığı günün, bu matem yıldönümünde büyük Türk milletine hediye ettiği üç büyük faziletten bahsetmek istiyoruz.

Milletinden ebediyen ayrıldığı günün yıldönümü dedik. Hemen şuracıkta ilâve edelim ki aramızdan ebediyen ayrılmısına rağmen bu itirak maddidir. Yoksa Atatürk her Türkün kalbinde ebediyen ve ebediyet-kadar yaşayacaktır. Gıderek insanlığın en büyük evlâdı olan Atatürk bütün dünyanın şuurunda ve kalbinde unutulmadan muâtenahi bir zaman için yaşayacaktır. Şurası muhakkektür ki, muayyen bir devirde, muayyen bir cemiyetin içinden temayüz ederek ve o cemiyetin ihtiyaçlarını kendi vicdanında makes bularak temayüz eden insan ki buna büyük adam, dâhi diyoruz. Bir zamansa o cemiyet nisbetinde değil, fakat beşeriyet nisbetinde bir zekâ olarak her şeyin ve herkesin fevkine çıkar. Asırların hayret ve takdirle alkışlayacağına hiç şüphemiz bulunmayan büyük Türk inkılâbını ve nihayet Cumhuriyetimizi kuran Atatürk bu manada temayüz etmiş bir zekâ ve bir dehâ-

"Sonu 2 cide,,

Ebedî Şef Atatürk'ün ölümü dolayısıyla

Millî Şef İsmet İnönü'nün 21,11,938 de Büyük Türk milletine Beyannamesi:

Ankara 21. 11. 938

Büyük Türk milletine:

Bütün ömrünü hizmetine vakfeattığı sevgi milletinin ihtiram kolları üstünde Ulu Atatürk'ün fani vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte yattığı yer. Türk milletinin onun için aşk ve iftiharla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.

Atatürk tarihte uğradığımız en zalim ve heksiz ittiham gününde meydana atılmış. Türk milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilân etmiştir. İlk önce ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi, aslâ yıpranmıyan bir kuvvetle nihayet bütün cihanı

(Sonu 3 üncü sayfada)

uttur.

Müsterih ol Ebedî Şef Mukaddes manevî huzurunda bir kerre daha and içiyoruz: Senin yolunda, senin en büyük ve en kudretli halefin İnönü'nün emrinde, tek bir kalp, tek bir iman ve sarsılmaz inanla, bize bıraktığın mukaddes emaneti ebediyete kadar muhafaza ve müdafaa edeceğiz.

Bu kıymetli hazineyi muhafaza ve müdafaa için muhtac olduğumuz kudret "damarlarımızdaki asil kanda" mevcuttur.

Selim ÇELENK

Atatürk ve Hatay

"Üstad İsmail Habibin,,Adana seyahati ve"Hatay adlı yazısından bir parça,,

"... Yolun ortalarına geldiğimiz zaman birdenbire sahne değişti Matem sembolleri gibi baştanbaşa siyahlara bürünmüş bir küme kadın içinden iki levha taşıyan ikişerden dört kız birdenbire yolun ortasına dikildi. Bu iki levhada Antakya ile İskenderunun isimleri vardı ve levhalar büyük kurtarıcıya kendilerinin de kurtarılmasını söylüyordu

İki levha taşıyan dört kızın ününe başka bir kız geldi. On sekiz yaşlarında sevimli bir kız, nutuk söylüyor. Elinde kâğıt yok, dilinde sürçme yok, tavırda yapmacık yok, ruhdan gelen ve ruhlara giden nutkunu dinliyoruz:

Beş dakikalık bir nutuk; Fakat bu nutuk değil, bu söz şekline girmiş bir hicriktir. Söylemiyor, inliyor. Bu Antakyalı çocuk bir kız değil, vatandan ayrı kalan o beldelerin tekellüme gelmiş bir ruhu, o beldelerin ağlayan ağlatan, bir manevi-yetiydi..

Büyük Kurtarıcıya "Kurtar!," diye yalvaran kız susmuştu. Şimdi bütün gözler kurtarıcıya dikildi. Ne diyecek diye bekliyoruz. Onun gözleri de nemliydi, bizemi öyle geldi bilmiyorum; yağmurla yıkanmış birer gök parçası maviliğe ışıldayan gözlerini bir an göke dikti söyleyecek sözleri gökten avlamış gibiydi.

İnsana o an gökten iniyor hissini veren bir tonla tane tane şunları söyledi:-

"— Kırk asırlık Türk yurdu ecnebi elinde esir kalamaz,,

"O neyi söyledi de yapmadı, yapılmıyacağı söylemek ve söylediğini yapmak: İskenderun ve Antakya siz bizimsiniz ve bizim olacaksınız,,

Antakyalı kızın o nutkile Şefin o cevabı Hatay davasının en başında bir bayrak gibi duruyor

O Ölmedi

Tanrı ölmez, o dilerse görünür bir müddet; Kaybolunca onu kalbinde bulur her millet. Biliyordu kaderin citvesini evvelce, Bütün ecranı sema yasla büründü o gece; Yaklaşan bir acı önce güneşi korkuttu. Ata geçti ebedin mevki i müstahkemine, Bir direktif veriyor arza, beşer âlemine; Bize ilham ile isal ediyor her haberi. Ki: O'nun "kudretü külliye,, emi ber neferi, Dağladı darı fenanın ebedi telsizini: Güdelim açtığı yollarda mübarek izini, Atatürkün beşere sunduğu peymane budur; Atatürke inananlar er olur, sulhu korur.

NeYZen Tefvik

Dâva zaferle bitti. Fakat zaferi nasıl kazandık?

Atatürk ciğerinden hastadır. Fransadan getirilen doktor mutlak bir istirahat te kati lüzum gösteriyor. Hatay dâvasının sarp bir mahiyet aldığı demler, Fransız telsizi Atatürkün Hasta olduğunu ilân etti. Ne? Hasta mı? O davayı halletmek için onun hastalığına mı güveniyorlar?

Hasta yatağından fırladı Hasta Başkumandanlık üniformasını giymiştir. Hasta tren atlıyor; Hasta, hasta olma diğini ispat için Hatay yakınındaki topraklara gidiyor. On altı yıl evvel "Kırk asırlık Tür yurdu ecnebi elinde esir kalamaz,, dediği Topraklara

O topraklarda günlerce teftişten sonra tam dört saat ayakta durarak ordu suna geçit resmi yaptırdı. Hasta mı? nerenin hastası? Dört saat bir heykel metaneti ile ayakta duran adam: öte tarafta harıl harıl telgraflar işliyor, öte tarafta yine telaşlı telaşlı konuşmalar yapılıyor; öte tarafta panik ve...Hatay kurtulmuştur.

Hatay kurtuldu, fakat Hatayı kurtaran? Eğer fennin dediği gibi o hasta ciğerin sahibi istirahatte kalaydı kim bilir daha ne kadar yaşıyacaktı. Halbuki Çukur ova topraklarında davayı kazanmak azmle ayakta geçen dört saat . . . Şef vücudunda ne kadar kuvvet ve ru hunda ne kadar enerji varsa hepsini hasta ciğerin hakkından alarak, o dört saata verdi. Bütün ömrünce o kadar yiğit yiğit başığı bu toprak üstünde son ayakta durabildiği dört saat : dâvanın uğruna ve ciğerin pahasına dimdik ayağa kaldıran dört saat: Dâva muzaffar ciğer bitik ve Şef birdaha kalkmamak üzere , yataktadır.

Hatay, Hatay ! seni kurtaran aynı zamanda senin şehidin oldu

Bir Millet Ağlaşıyor

Ebed, nasıl zevalsız, nasıl ermezse sona, Öyle sonsuz bir aşkla bağlanmışız biz O na

Diz çöküp ağlıyoruz bu gurup arkasından, Bir millet hıçkırıyor acısından, yasından. Görmedi böyle matem bu küre kurulalı, Görmedi böyle mahşer TanrıTanrı olalı. Yazmadı başka tarih Onun bıraktığını, Bir milletin sel gibi ardından aktığını. Her kanat şimdi kırık, her gönül şimdi kırık, Bütün cihan duyuyor nihayetsiz hıçkırık... Onulmaz yarasile ebedi ayrılığın, Cenç, ihtiyar, çocuklar ıstıraptan bir yığın. Bir vatan çevresinde ağlaşıyor milletim, Bir millet oldu yetim, insanlık oldu yetim. Fakat, hayır... O ölmez... Şu güneş döner mi hiç, Güneşe, ışık veren bir güneş sönermi hiç! O ölmedi, O ölmez, O yaşıyor, O zinde, O, milletin içinde, millet O nun içinde!

Ebed, nasıl zevalsız, nasıl ermezse sona, Öyle sonsuz bir aşkla bağlanmışız biz O na. 11 ikinci teşrin 1938

Rifat Necdet Evrimer

Atatürk ve lâiklik

Başı birincide virlerinde de daima sabit kalırlar. Şu hale nazaran cemi yetin daima mütehavvil olan ihtiyaçlarını karşılayan hattı hareket kaidelerini dinin lâ yeteğayyer bu kaidelerine istinad ettirmek ise ki o cemiyetin ilelebed inkişaf etmemesini zannetmek olur. Nitekim tarihte de böyle olmuştur. Zamanla bu vaziyeti gören vazı kanunlar artık hattı hareket kaideferini din esaslarına istinad et tirmiyerek daha başka bir mes ned aramağa mecbur kalmışlar ve bunu ihtiyacı adiyede bulmuşlardır ki işte bu Lâisizmdir.

Partimizin altı okundanve esas teşkilât kanunumuzun umce lerinden birisi olan Lâisizmi rejime ithal etmek suretile bü yük inkişâplarımıza hız veren Atatürk bugün maddeten aramız dan ayrılmıştır. Fakat söylendiği gibi olma mıştır. Çünkü Atatürk 20 mil yon Türk milletinin kalbinde ve şuurunda dün olduğu gibi bu gün de yaşamaktadır ve ebediyen yaşıyacaktır. Nasıl aksini iddia edebiliriz ki, bugün bütün Türkler bundan 365 gün evvelinde olduğu gibi kalpleri sızıya rak, yürekleri kan ağlıyarak aynı acıyı duyarak Atalarının huzuruna çıkıyorlar ve yine acılarını Milli Şef Büyük İnönünün bağrında dinlendiriyorlar.

Biz bunlardan yalnız Lâ iklige temas ederek sözümü zü bitirmek istiyoruz.

Lâisizm nedir ? Lâiklik bazılarının dediği gibi din sizlik demek değildir. Lâiklik dünya işlerinden din işlerini ayırmak ve dünya işlerine lâzım gelen istiklâli temin etmektir.

Cemiyet hayatının bidaye tinden son asra gelinceye kadar cemiyet hayatını tanzim eden hattı hareket kaidelerini semavi veya gayri semavi dinlerin mahdut sahalarına inhisar ettiriliyordu. Bu hemen her cemiyet te bir şekilde idi.

Muhakkaktır ki kanun hat tı hareket kaidesi Monteskiyö nün dediği gibi tabiat eşya dan sadir olan zaruri münasebetlerdir. Bunlar cemiyetin ihtiyacatını karşılamak maksadile vazedilirler. Binaenaleyh mütehavvildirler cemiyetten, cemiyete ve bir cemiyetin muhtelif devirlerinde tadil ederler Din kaideleri ise lâ yeteğayyerdir. Aynı itikada salık insancemiyetlerinde değişmeyecekleri gi bi bir cemiyetin muhtelif de

Partimizin altı okundanve esas teşkilât kanunumuzun umce lerinden birisi olan Lâisizmi rejime ithal etmek suretile bü yük inkişâplarımıza hız veren Atatürk bugün maddeten aramız dan ayrılmıştır. Fakat söylendiği gibi olma mıştır. Çünkü Atatürk 20 mil yon Türk milletinin kalbinde ve şuurunda dün olduğu gibi bu gün de yaşamaktadır ve ebediyen yaşıyacaktır. Nasıl aksini iddia edebiliriz ki, bugün bütün Türkler bundan 365 gün evvelinde olduğu gibi kalpleri sızıya rak, yürekleri kan ağlıyarak aynı acıyı duyarak Atalarının huzuruna çıkıyorlar ve yine acılarını Milli Şef Büyük İnönünün bağrında dinlendiriyorlar.

Fakat söylendiği gibi olma mıştır. Çünkü Atatürk 20 mil yon Türk milletinin kalbinde ve şuurunda dün olduğu gibi bu gün de yaşamaktadır ve ebediyen yaşıyacaktır. Nasıl aksini iddia edebiliriz ki, bugün bütün Türkler bundan 365 gün evvelinde olduğu gibi kalpleri sızıya rak, yürekleri kan ağlıyarak aynı acıyı duyarak Atalarının huzuruna çıkıyorlar ve yine acılarını Milli Şef Büyük İnönünün bağrında dinlendiriyorlar.

Sermet Turgut

Şehrimizde Bu gün yapılacak ihtifal

Ebedi Şefimizin ölümünün birinci yıldönümü olan bu gün, bütün Türk dünyasında olduğu gibi, şehrimizde de muazzam bir ihtifal yapılacaktır.

İhtifale Ebedi Şef Atatürkün gözlerini hayata yumduğu an olan saat 9,05 te başlanacak ve başta Valimiz ve Parti müfettişimiz olduğu halde hükümet Partierkanı ve Halk bu ihtifalde hazır bulunacaklardır.

Büyük acımın yıldönümü

Geçen sene bugün birci han yıkıldı. Geçen sene bu gün mukadderata boyun eğmiş, gözlerimizden akan yaşları dindiremiyorduk. Bu di şimize vuran feryat günlerce devam etti. Dana sonraları gözyaşlarımız mecrasını değiştirdi, kalbimize akmağa başladı. İşte bu lavlar Atamızın adını andıkça açılan bir yara gibi kalbimizi yakıyor. Bu yakış ve ya nış bu nesli ölüncüye kadar takibedecek, ancak onu gör miyeuler tarihte şanlı sayfalarımızı okurken hürmetle anacaktır.

Kötürüm bir adama kuvvet veren, bir ölüye ruh bağışlayan Mesih gibi (ATA TÜRK) de öldürülmek istenilen bu dinç millete kuvvet verdi. Kurumaya yüz tutan cir ağacın dalları gibi boynu bükük filizler canlandı, dikleşti yüzü güldü, etrafına bir hayat zevki vermeğe başladı. Varlığından bile şüphelenilen Türk milletinin zaferi bergünyeni bir safha arzede ed eski medeni Türklerin biz duğumuzu meydana çıkardı. Asyada bir Türk medeniyetinden bahseden Avrupa tarihşinasları Yunan medeniyetini nasıl bugünkü Tunan milletine bağışlıyorsa: O Türk medeniyetini bize vermiyorlardı. Onlar Asyada kadim mevcut bir türk kudriyetinden bahsederler. O tarih milletler münasebetimizi inkişaf etmekle beraber bize bir tihar hakkı vermezlerdi. Bugün o medeniyetin bizim öz ecdadımıza ait olduğunu bizim de az zamanda muazzam milletler medeniyetine henüz yetişmek üzere bulunduğumuz göğsümüzü gere gere siliye biliyoruz. Bunu söyleyen kudret ölmüş değildir. O kudret arkadaşı ve Halefi inönünde tecelli etmiş bir nurlu gibi aydın duruyor.

Selef ve halefin umdu ve ruh birliği yüksek temiz gayede bize örnek oluyor ve Türkün fitretini mevcut mütakâmil insan hunu inkişaf ettiriyor.

Fert ve cemiyetleri bir şuurla birbirine yakla ran bu asil gayelerle hepimize emniyetle yürüyor bu metin arzumuza bütün milletler hürmet ediyor. Biz bize hayat hakkını çok şere n milletler bugün pek mimi bir hisle el uzatıyor.

Başımız üstünde dalgalan ve dünyanın en manidar sevimli sancağı olan bayrağı her dalgasında mızın rubundan bize sel sunuyor gibi ruhumuzu yor. Bugün her hareketimizde eserini onun nurunu bir le gibi başımız üstünde rüyoruz. Ne mutlu o nün membını görebilene B.TECER

Millî Şef İsmet İnönünün Türk Milletine Beyannameesi:

Baş 1 incide

nın şuuruna nüfuz etmiştir.

En büyük zaferleri kazandıktan sonra da Atatürk, ömrünü, yalnız Türk milletin haklarını, insaniyete ezeli hizmetlerini ve tarihe hakkettiği meziyetlerini isbat etmekle geçirmiştir. Milletimizin büyüklüğüne, kudretine, faziletine, medeniyet istidadına ve mükellef olduğu insaniyet vazifelerine sarsılmaz itikadı vardı. "Nemutlu Türküm diyene," dediği zaman, kendi ergin ruhunun, hiç sönmeyen aşkını en manalı bir surette hülâsa etmişti.

Fena zihniyet ve idare ile geri bırakılmış Türk cemiyetini, en kısa yoldan insanlığın en mükâmil ve en temiz zihniyetleriyle mücehhez modern bir devlet haline getirmek, onun başlıca kaygısı olmuştur. Teşkilâtı esasımızda ve bugün bütün vatandaşların vicdanlarında yerleşmiş olan Lâik, Milliyetçi, Halkçı, İnkılâpçı, Devletçi Cumhuriyet, bize bütün evsafı ile Atatürk'ün en kıymetli emanetidir.

Üfûlündenberi Atatürk'ün aziz adı ve hatırası, bütün halkımızın en candan duygularıyla sarılmıştır. Memleketimizin her köşesinde ve bütün milletçe kendisine gösterdiğimiz samimi bağlılık, devlet ve milletimiz için kudret ve vefanın belâğı misalidir. Türk milletinin aziz Atatürke gösterdiği sevgi ve saygı, onun niçin Atatürk gibi bir evlât yetiştirebilir, bir kaynak olduğunu bütün dünyaya göstermiştir.

Atatürke tâzim vazifemizi ife ettiğimiz bu anda, halkımıza, kalbimden gelen şükran duygularımı ifade etmeyi, ödenmesi lâzım bir borç saydım.

Milletler arasında kardeşçe bir insanlık hayatı Atatürk'ün en kıymetli ideali idi. Bütün dünyada ölümünün gördüğü ihtiramı, insanlığın âtisi için ümit verici bir müjde olarak selâmlarım. Bu sözlerim, yazıları ve toprağımızda şövalye askerleri ve mümtaz şahsiyetleriyle yasımıza iştirâk eden büyük milletlere, Türk milleti adına şükranlarımın ifadesidir.

Devletimizin bânisi ve milletimizin fedakâr, sadık hâdimi,

İnsanlık idealinin âşk ve mümtaz siması,

Eşsiz kahraman Atatürk!

Vatan sana minnettardır.

Bütün ömrünü hizmetine verdiği Türk milleti ile beraber senin huzurunda tâzim ile eğiliyoruz. Bütün hayatında bize ruhundaki ateşten canlılık verdin. Emin ol, aziz hatıran sönmez meşale olarak ruhtarımızı daima ateşli ve uyanık tutacaktır.

CÜMHURREİSİ
İsmet İNÖNÜ

Ankara Radyosu

Millî mateme iştirâk ediyor

Ankara radyosu derin sı ve ajans haberlerini verdik i okuduktan sonra susacaktır zılar ve acı hatıralarla dolu ten sonra Ebedî Şefin haya ta gözlerini yumduğu dakika olan saat tam 9,05 te Millî Şef İsmet İnönünün geçen sunne Türk milletine hitaben neşrettiği beyannameyi aynen tekrarladıktan ve bu beyan-namenin Fransızca, İngiliz çe ve Almanca metinlerini

Radyo, Bu sabah saat 8,30 da faaliyete geçecek

Çok hazin ve tarihî bir hatıra

Ebedî Şef Doktorlarının tavsiyelerine rağmen, Hatayı kurtarmak için 937 senesi Mayısında Mersine gelmişti. Yukarıdaki resim, Ebedî Şefi Mersin istasyonunda karşılayanlarla bir arada gösteren çok hazin ve tarihî bir hatıradır

Ebedî Şefin Türk Gençliğine hitabesi

"Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istiklâlinin yegâne temeli budur

Bu temel senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek istiyecek, dahili ve harici bethahların olacaktır. Bir gün istiklâl ve Cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin; bu imkân ve şerait çok namüsaıt bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibi yetin mümessili olabilir. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve dahe vahim olmak üzere, memleketin dahilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlarını müstevlilerin siyasi emellerile tevhid edebilirler. Millet fakrû zaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istiklâlinin evlâdı! İşte bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen, Türk istiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

K. ATATÜRK

Ataturk'ün ölmez sözleri

Amalî millîye, iradei milîye yalnız bir şahsın düşün cesinden değil, bilumum efradı milletin arzularının, emellerinin muhsalasından ibaretir.

Anadoluya geçmekteki maksadım, Anadolunun ortasında ve Türk milletinin kütleli azimesi içinde Türk milletinin yüksek seciyesine ve sarsılmaz azim ve imanına istinad etmek idi.

Anadolu zaferi, tarih arasında bir millet tarafından tamamen benimsenen bir fikrin ne kadar kadir ve ne kadar muhyi bir kuvvet olduğunun en güzel bir misali olarak kalacaktır.

Artık bugün bayat ve insaniyet icapları bütün hakikat ile tacelli etmiştir. Bunlara muga yir olan rivayetler ahlâk ve imana esas olamaz.

Asırlarca devam eden bir sui idaresin bu nesle tahmil eylediği vazaif, tadat edilemeyecek tenevvü ve müşkülât arzulemektedir. Bu sebeple yapnağa mecbur olduğumuz mühim bir çok işleri salim ve neticebaş bir sisteme rap tetmek mecburiyetindedir.

Asırlarca ve asırlarca müdet mert ve kahraman bir azime sahai tecelli olmuş bir vatani düşmana teslim etmek cüretini gösterenler, o cüreti ancak o idarenin ruhunda, şeklinde ve mahi yetinde bulmuşlardır.

Azami tasarruf, şiarı millimiz olmalıdır.

Asri ve medeni idarenin bütün icabatını basit ve seri bir surette memlekette tatbik ve inkişaf ettirmek icabeder.

Dış ticaretimizin

Bir aylık blâncosu

Ankara 9 A. A. — Dış ticaretimizin bir aylık blâncosu hakkında neşredilen istatistiğe göre, eylül ayı için de memleketimize 5 milyon 393 bin 687 liralık mal gelmiş, buna mukabil yabancı memleketlere 11 milyon 219 bin 85 liralık mal ihraç edilmiştir.

930 sensesinin son dokuz aylık idhalâtı olan 99 milyon 235 bin liraya mukabil ihracatımız 84 milyon 803 bin 535 tiradır. 938 yılının aynı ayları içinde ithalât 113 milyon 119 bin lira, ihracatımızda 70 milyon 35 bin 793 lira idi.

Ankarada mukaddes topraklarımızı her taraftan sarmış ve filen işgal etmiş düşman ordularını bu mukaddes topraktan atmak imkânından bahsettiğim zaman en şuurlu ve dürendiş oldukları iddia olunan zevat bütün bu teşebbüsün paraya mütevakıf olduğundan bahsettiler ve:

"Ne kadar paran vardır?"

Veya:

"Nereden, nasıl para bula bilirsin?"

gibi sualler tevcih ediyorlardı. Benim verdiğim cevap şu idi:

"Türk milleti kendi hayat ve selâmetine müteveccih olduğuna kanaa tedeceği teşebbüsün başarılabilecek kadar servete maliktir. ve teşebbüsün ciddiyetine kanaati halinde onun istilzam ettiği kadar servet membaını müteşebbüslerin emrine amade kılar."

Bu dediklerim sözden fiile çıkmış hakikatler değil midir?

SON HABERLER

Hitlere yapılan suikastı Kimler tertip etmiş?

Berlinden haber alınıyor :

Dün Munihte Hitlere yapılan suikaste ölenler arasında Hitlerin en mühim arkadaşlarından Rodolf Hesin de bulunduğu söylenmektedir. Hadisenin bolşevik aleyhdarı Almanlar tarafından tertip olunduğu tahmin ediliyor. Fakat Alman Ajansının, hâdise akebinde ve hiç bir tahkikat yapılmadan suikastı İngiltereye yüklemek istemesi şayanıdikkattir. Alman hükümeti bu suretle hem Alman halkını tahrik ve hem de bitaraf memleketlerde Almanya lehine sempati yaratmak istemektedir.

Belçika ve Holanda hükümdarlarının telgrafları ve müttefikler

Paris 9 A. A. — Fransız Cümhurreisi Löbrön, Belçika ve Holanda hükümdarlarından aldığı sulh tavassutu telgrafını tetkik etmek ve buna cevap hazırlamak üzere İngiltere hükümetile derhal temasa girmeğe karar vermiştir. Fransız kabineside toplanarak telgraftı müzaker eylemiştir.

İngiliz Bahriye Nazırının nutku

Londra 9 A. A. — İngiliz Bahriye Nazırı Çurçil Avam kamarasında beyanatta bulunmuştur. Nazır harbin başladığı günden itibaren İngiltereye bir milyon tondan fazla mal ithal edildiğini, zayıatın 100 bin tonu geçmediğini Almanyaya sevkedilmek istenen harp kaçağı eşyalardan 400 bin ton müsadere olunduğunu söylemiş ve demiştir ki :

“ Tahtelbahir muharebesinin şiddetlenmesini beklemek lâzımdır. Almanyada hafta da iki tahtelbahirin inşa edildiği iddia ediliyor. Bunu doğru olarak kabul ediyoruz. İkinci kânunda Alman deniz altılarının umumî surette ve d ha şiddetli taarruza geçeceğini tahmin etmekteyiz. Fakat bütün bunlara karşı lâzım gelen tedbirleri almış bulunuyoruz.

Denizaltı gemilerine karşı faaliyete geçen donanmamızın miktarı daha şimdiden üç misline baliğ olmuştur..”

Diğer taraftan muhalefet lideri Etti, Holanda Belçika hükümdarları tarafından yapılan sulh tavassutunun hükümetçe nasıl karşılandığını sormuş, Başvekil buna cevap vererek, bu teklifin büyük bir itina ile tetkik edilmekte olduğunu söylemiştir.

Amerikadan İngiltereye tayyare sevkiyatı

Vaşington 9 A: A. İngilterenin Amerikaya ısmarladığı tayyarelerin ilk kafilesi yola çıkmıştır. Bu kafile 450 tayyareden mürekkeptir.

Almanya cevap vermiyecek

Konpehag 9 A. A. — Norveç gazetelerinin Berlin muhabirlerine göre, Belçika ve Holanda hükümdarlarının sulh tavassutuna Alman hükümeti hiçbir cevap vermemeğe karar vermiştir.

İngiltere ile Rusya arasında

Londra 9 A. A. — İngiltere ile Sovyet Rusya arasında ticari mübadele başlamıştır. İlk defa olarak dün ke-reste yüklü altı vapur, Rusyadan İngiltereye gelmiş bulunmaktadır. Buna mukabil İngiltereden Rusyaya kalay ve kavçuk gönderilecektir. bu iş için 29 vapur tahsis olunmuştur.

Fransız matbuatı ve sulh teklifi

Paris 9 A. A. — Bütün Fransız matbuatı Belçika ve Holanda hükümdarlarının sulh teklifini asilâne bir hareket telâkki etmekte berdevamdır. Ancak matbuatın neşriyat hülâsası şöyle hüâsa edilebilir :
Fransa ile İngiltere, tatmin edilmedikçe sulh tekliflerine müspet bir cevap veremezler. Almanyanın istediği sulhu kabul etmek, Polonya ve Çekoslovakya zaferini yani orta Avrupa hakimiyetini tasdik eylemek demektir. Fransa ve İngiltere harbi boşu boşuna bir dakika bile uzatmak istemezler ve sulh teklifine kulaklarını tıkamazlar. Her iki millet makul, emin ve adilâne bir sulh istiyorlar. ”

Fransa ve İngiltere bütün bitarafı ve aynı zamanda Holanda ve Belçikayı da müdafaa etmektedirler. Müttefikler eğer bu muharebede mağlup olursa, Holanda ve Belçika nihayet Avusturya, Çekoslovakya ve Polonyanın akibetine uğrıyacaklardır. Binaenaleyh Fransa ve İngilterenin galibiyeti bitarafın galibiyeti demektir. ”

General Guro'nun Türkler hakkındaki mekalesi

Pariste çıkan „Vu“ mecmuasında General Guro'nun Türk — Fransız dostluğunu tebrüz ettiren bir mektubu çıkmıştır. Bu mektubun tercemesi şudur:

„Türklerle karşı Çanakalede harbederken yaralanmıştım. O zaman onları evvelâ yüksek meziyetleri ile tanıdım Türkler casurdur ve alicenaptir. yaralılarımızı almak üzere gelen hastane gemilerine toplarının atış mesafesi dahi linde olduğu halde ateş etmiyorlardı.

Milletin kendisine Atatürk ismini verdiği muzaffer kumandan Gazi Mustafa Kemal memleketi harp meydanların da çarpışarak ve onu tenvir ederek kurtarmıştır. Memleketin merkezi olan Ankara çöl halinden onun idaresi sayesinde kurtulmuştur.

Ben Ankarada Atatürkün halefi Sayın Cümhurreisi İsmet İnönünün, kadehini kaldırırken bana bakarak: „Müttefik ordu şerefine! „ dediğini işittim. Bu günler de General Veygand da aynı şerefe kadeh kaldırdığını görecektir.

Daha 16 ncı asırda Fransız kralı 1 inci Fransuva başında imparator Şariken bu lunan Almanyanın hegemonya teşebbüsüne karşı Kanunî Sultan Süleymanla bir ittifak akdetmişti. Tarih tekerrür ediyor! General Gouraud

Zeytinyağı

Ve sisam fiatları yükseliyor

İzmir 9 A.A. — İhracatın serbest bırakılması üzerine Zeytin yağı ve sisam üzerine bugün hararetli muameleler olmuştur.

Fiatlarda ehemmiyetli yükseliş vardır.

İtalyaya mühim miktarda Zeytin yağı ve Sisam gönderilecektir.

Fransadan da İzmir kulliyetli miktarda Sisam ve Zeytin yağı siparişleri gelmiştir.

Fransız müstemlekeleri

Paris 9 A.A. — Fransız Müstemlekeler Nazırı söylediği bir nutukta müstemlekeler halkının Fransaya yaptığı yardımlardan sitayişle bahsetmiş ve demiştirki :

„Müstemlekeler halkı, beşerin vekar ve hürriyeti namına ellerinde ne varsa Fransaya vermişlerdir. Şimdiye kadar müstemlekelerden istediğinizden çok şey aldık, ”

Şevrem müessesesi Şevkât Pozcu ve Remzi İmer

İskenderunda teşekkül eden bu müessese. Hatayın, her türlü ihtiyacını karşılayacak yegâne müessesedir.

Burada her nevi bakkaliye eşyası vardır. Ayrıca Filips radyosu ve lambaları, elektrik ampulleri, telefon makineleri, Filiko markalı radyolar, İdeal Erika markalı yazı makinelerinin envai rekâbet kabul etmez fiatlarla satılmaktadır.

Telgraf adresi: Şevrem

Telefon İskenderun 1 — 47

Buğday satın alınacak

Toprak Mahsulleri Ofisi İskenderun subesinden:

Yüksek icra vekilleri heyeti kararite şubemizin aşağıdaki fiatlarla buğday satın alınacağı sayın çiftçilerimize ilân olunur.

FIATLAR

1 — Yüzde 2 den fazla çavdarlı ve yüzde 2 den fazla ecnebi maddeli olmayan ve hektolitresi (76) dan yukarı ekstra ve yumuşak buğdayların beher kiloşu 4,50 kuruşa satılacaktır.

2 — Yüzde 3 ten fazla çavdarlı ve yüzde üçten fazla ecnebi maddeli olmayan ve hektolitresi (75) olan sert ve yumuşak buğdayların beher kiloşu (4, —) kuruşa satın alınacaktır.

3 — Mahlûtların (çavdar ve ecnebi madde hariç tutulmak şartile) yüzde 80 den az hakiki sert taneyi ihtiva eden yani hakiki sert buğday gayrisi muhteviyatı (yumuşak, dönme, sünter) yekünü yüzde 20 den fazla olan sert mahlûtları çavdar ve ecnebi maddeler mikdarı hariç olmak üzere yüzde 80 den, az yumuşak buğday gayrisi muhteviyatı (Sert, dönme ve sünter gibi) arızı taneler yekünü yüzde 20 den fazla olan yumuşak mahlûtların beher kilosu (3,50) kuruştan satılmaktadır.

Suikastçıları haber verene

Yarım milyon mark ikramiye verilecek

Berlin 9 A.A. Munihteki suikastı müteakip, zabıta derhal ciyardaki sokakları sarmış ve geçen arabalarla o'omobilleri sıkı bir kontrole tabi tutmuştur. birçok şüpheli kimşeler tevkif edilmiştir. Suikastçıları meydana çıkararak veya haber verene re yarım milyon mark ikramiye verileceği ilân olunmuştur.

Alman taarruzu

Dün başladımı ?

Paris A.A. — Havas ajansı askeri vaziyet hakkında şu malumatı vermektedir.

Bir ay müteceviz bir zamandanberi alınanlar bütün cepheye Mozelden Rene kadar mutad topçu ateşlerinden sonra dün yeni bir taarruza deha geçmişlerdir. Fransız kıtaatı iteri mevzilere tevcih edilen bu hücumu karşı koymuşlar ve ön saf-lardaki kıtaatın yardımına koşmuşlardır. Havanın çok karanlık olmasından dolayı otomatik tüfekler kullanılmamış bunun yerine el bombaları atılmıştır. Muharebe bilhassa Mozel ile Sar arasında ki muntakada çok şiddetli olmuş ve Alman taarruzu olduğu yerde durdurulmuştur

Hatay İş Anonim şirketinden:

Hatay devleti zamanında teşekkül etmiş şirketimizin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına uygun bir şekilde, tadili ve şimdiye kadar olan mesai ve hesapları hakkında malûmat vermek üzere 4-11-39 tarihinde yapılan fevkalâde toplantıda ekseriyet hasıl olmadığından bütün muhterem hissedarların 2-12-39 cumartesi günü saat 14 te şirket binasındaki fevkalâde toplantıya teşrifleri rica olunur.

Açık eksiltme

İskenderun gümrüklerinin ihtiyacı olan yazıhane ve yazıhane koltuğu gibi hepsine umdu 1336 lira kıymet takd.r edilek len mefruşatın yapılması gerek açık eksiltmeye konulmuş. Mobilyanın şekli, şeraiti komisyonadadır. İhale günü 15, 11, 939 perşembe günü saat 10 dadır. İsteklilerin muhammen kıymetinin ilk teminatı olan 102 lirayı İskenderunda Baş müdürlük veznesine yatırıyor ları ve mukabilinde alacakları çomakbuzla ihale hünü Başmüdürlük binasında satın alma komisyonunda hazır bulundurulmaları.

İlân

Hükümet devrinin kışlık yakacak odun ihtiyacı azami 50 asgarı 30 ton olmak üzere münakasaya konulmuştur. İhale du ayın 10 da yapıla cağından talip olanlar şeraiti anlamak üzere 15 lira teminat akçasile Defterdarlık dairesinde müteşekkil komisyon mahsusuna mürecaat etmeleri ilân olunur.

İlânlarınızı Yeni- güne veriniz